

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819959 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 29 กันยายน 2568 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

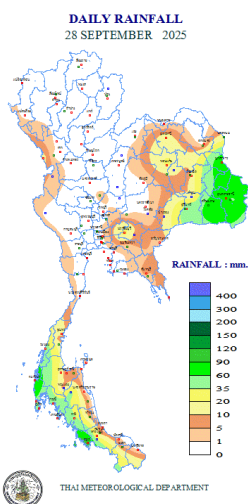
ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง พายุ “บัวลอย” และฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณประเทศไทยตอนบน ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 29 กันยายน 2568 เวลา 11.00 น.

เมื่อเวลา 10.00 น. ของวันนี้ (29 ก.ย. 68) พายุโซนร้อนกำลังแรง “บัวลอย” (BUALOI) บริเวณแขวงบอลิคำไซ ประเทศลาว หรือที่ละติจูด 18.9 องศาเหนือ ลองจิจูด 104.3 องศาตะวันออก มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางประมาณ 100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง กำลังเคลื่อนตัวทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ด้วยความเร็วประมาณ 25 กิโลเมตรต่อชั่วโมง พายุนี้มีแนวโน้มจะอ่อนกำลังลงเป็นพายุ ดีเปรสชัน และหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงอย่างรวดเร็ว คาดว่าจะเคลื่อนเข้าปกคลุมบริเวณประเทศเมียนมาตอนบนในช่วงวันที่ 29 – 30 ก.ย. 68 โดยพายุนี้ไม่เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทย

จากอิทธิพลของพายุ “บัวลอย” ส่งผลให้ในช่วงวันที่ 29-30 ก.ย. 68 ร่องมรสุมกำลังแรงพาดผ่านภาคเหนือ ภาคกลางตอนบน และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทยมีกำลังแรง ทำให้ประเทศไทยมีฝนตกหนักหลายพื้นที่ กับมีลมแรง และมีฝนตกหนักมากบางแห่งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามแนว ขอบของพายุ รวมถึงด้านรับมรสุมในภาคตะวันออกและภาคใต้ฝั่งตะวันตก ขอให้ประชาชนในบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากฝนตกหนัก ถึงหนักมากและฝนที่ตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ ทางน้ำไหลผ่าน พื้นที่ลุ่ม และพื้นที่น้ำท่วมซ้ำ

สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันตอนบนและอ่าวไทยตอนบนมีกำลังค่อนข้างแรง โดยมีคลื่นสูง 2-3 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้า กระหน่ำคลื่นสูงมากกว่า 3 เมตร ส่วนทะเลอันดามันตอนล่างมีคลื่นสูงประมาณ 2 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ขอให้ชาวเรือเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และหลีกเลี่ยงบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง เรือเล็กบริเวณทะเลอันดามันตอนบนควรงดออกจากฝั่ง จนถึงวันที่ 30 ก.ย. 68

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 28 ก.ย. 68 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 29 ก.ย. 68

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.เมือง	พังงา	113.8	ฝนตกหนักมาก
2	อ.ตะกั่วป่า	พังงา	85.8	ฝนตกหนัก
3	อ.เมือง	มุกดาหาร	84.1	ฝนตกหนัก
4	อ.เมือง	อุบลราชธานี	73.5	ฝนตกหนัก
5	อ.ห้วยทับทัน	ศรีสะเกษ	67.1	ฝนตกหนัก

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 29 ก.ย. 68)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 62,527 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 82 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 38,577 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 73) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (56,969 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 74) มากกว่าปี 2567 จำนวน 5,558 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 713.86 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 343.82 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 13,983 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 58,206 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 82 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 34,667 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 73) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (53,150 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 75) มากกว่า ปี 2567 จำนวน 5,056 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 556.77 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 195.86 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 12,724 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	21,679	87	14,934	83	87	1,145	995	87	902	86	95	25,970	22,674	87	15,836	83	3,299
ตอน.	12	8,368	6,473	77	4,821	72	230	2,122	1,846	87	1,676	86	242	10,490	8,319	79	6,497	75	2,171
กลาง	3	1,419	918	65	858	63	27	419	316	76	290	74	30	1,838	1,234	67	1,147	66	603
ตะวันตก	2	26,605	22,478	84	9,201	69	8	164	83	50	72	47	10	26,769	22,560	84	9,272	69	4,208
ตะวันออก	6	1,515	1,058	70	964	68	52	1,009	758	75	702	74	58	2,524	1,816	72	1,666	70	708
ใต้	4	8,194	5,600	68	3,890	60	44	721	323	45	268	40	48	8,916	5,923	66	4,157	58	2,993
รวม	35	70,926	58,206	82	34,667	73	448	5,579	4,321	77	3,910	76	483	76,506	62,527	82	38,575	73	13,983

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 21,624 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 87 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 14,928 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 82) ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 253.33 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 97.34 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 3,247 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับ ได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	11,363	84	7,563	78	131.36	131.50	14.91	9.96	2,099
สิริกิตี	8,693	91	5,843	88	52.88	62.68	14.97	14.99	817
ภูมิพล+สิริกิตี	20,056	87	13,406	82	184.24	194.18	29.88	24.95	2,916
แควน้อยฯ	834	89	791	88	20.89	21.08	15.55	15.55	105
ป่าสักชลสิทธิ์	734	76	731	76	48.20	44.03	51.91	51.88	226
รวมทั้งหมด	21,624	87	14,928	82	253.33	259.29	97.34	92.38	3,247

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ คือ อ่างฯ คลองสียศ (26%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 17 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ ภูมิพล (84%) อ่างฯ สิริกิตี (91%) อ่างฯ แม่จัดสมบูรณ์ชล (93%) อ่างฯ แม่กวอดมธารา (84%) อ่างฯ แควน้อยบำรุงแดน (89%) อ่างฯ แม่มอก (103%) อ่างฯ ห้วยหลวง (95%) อ่างฯ น้ำจูน (99%) อ่างฯ จุฬารักษ์ (81%) อ่างฯ ลำปาว (81%) อ่างฯ สิรินคร (82%) อ่างฯ ศรีนครินทร์ (83%) อ่างฯ วชิราลงกรณ (88%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (83%) อ่างฯ บางพระ (90%) อ่างฯ ประแสร์ (90%) และอ่างฯ นฤปดินทรจินดา (92%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำวัง แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำปิง แม่น้ำน่าน แม่น้ำบางปะกง ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก

แม่น้ำยม แม่น้ำมูล ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ท่วม

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 2,504 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 2,430 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +23.98 ม.รทก.

ต่ำกว่าตลิ่ง 1.72 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 2,200 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 2,100 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.71 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.63 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +15.23 ม.รทก. (เมื่อวาน +14.99 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันออก รวม 110 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 65 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 70 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 40 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 590 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 577 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 126 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 123 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 32 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 62 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 250 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 202 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 25 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 11 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 80 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 80 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 54 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 2,147 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 2,110 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		23 ก.ย. 68	24 ก.ย. 68	25 ก.ย. 68	26 ก.ย. 68	27 ก.ย. 68	28 ก.ย. 68	29 ก.ย. 68		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.10	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกพรุ จ.นนทบุรี	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกพรุชลประทานสามเสน กทม.	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 29 ก.ย. 68	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	3.56	-9.24
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	10.15	-5.85
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	8.31	-3.89
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	8.53	-3.47
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	8.49	-4.01
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	12.19	-2.31

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. การเตรียมความพร้อมและการให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

กรมชลประทาน เตรียมความพร้อมเครื่องจักร-เครื่องมือ ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 ประจำปีสัปดาห์ (วันที่ 22 - 28 ก.ย. 68) การช่วยเหลือทั้งหมด รวม 774 หน่วย ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ 484 เครื่อง (ปริมาณน้ำที่สูบ 215,183,962 ลิตร) รถบรรทุกน้ำ 4 คัน (ปริมาณน้ำ 6,000 ลิตร) เครื่องผลักดันน้ำ 226 เครื่อง และเครื่องจักรอื่น ๆ 60 หน่วย

กรมปศุสัตว์ ให้ความช่วยเหลือ ได้แก่ สนับสนุนพืชอาหารสัตว์ 155,290 กก. ถุงยังชีพสัตว์ 272 ถุง ส่งเสริมสุขภาพสัตว์ 40,878 หน่วย รักษาสัตว์ 32 ตัว รวมทั้งอพยพสัตว์ 27,672 ตัว

4. ผลกระทบด้านการเกษตร

4.1 อุทกภัย ช่วงภัย 23 ส.ค. 68 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 42 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มุกดาหาร เลย สุรินทร์ หนองคาย ร้อยเอ็ด นครราชสีมา มหาสารคาม ยโสธร หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี ระยอง สมุทรปราการ ปทุมธานี สุพรรณบุรี อ่างทอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา เกษตรกร 78,117 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 613,945 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 525,701 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 83,362 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 4,882 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 4,074 ราย พื้นที่ 29,953 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 24,079 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 5,496 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 379 ไร่ คิดเป็นเงิน 44,682,092 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 135 ราย พื้นที่ 181 ไร่ วงเงิน 337,267 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 26 ก.ย. 68)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 22 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน ลำปางอุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย หนองบัวลำภู กรุงเทพมหานคร สิงห์บุรี สมุทรปราการ อ่างทอง ฉะเชิงเทรา และจังหวัดนครนายก เกษตรกร 1,961 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 3,441 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 3,100 ไร่ บ่อกุ้ง 341 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 115 ราย พื้นที่ (บ่อปลา) 46 ไร่ วงเงิน 214,717 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 26 ก.ย. 68)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 19 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ น่าน พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ ร้อยเอ็ด หนองบัวลำภู พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี และจังหวัดระยอง เกษตรกร 15,916 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 2,632,585 ตัว แบ่งเป็น โค 54,905 ตัว กระบือ 14,788 ตัว สุกร 70,484 ตัว แพะ/แกะ 6,267 ตัว และสัตว์ปีก 2,486,141 ตัว แผลงหญ้า 474 ไร่ **อยู่ระหว่างสำรวจความเสียหาย** (ข้อมูล ณ วันที่ 26 ก.ย. 68)

4.2 วาตภัย ช่วงภัย 16 ก.พ. 68 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 26 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก แพร่ นครสวรรค์ พะเยา เพชรบูรณ์ ลำปาง ลำพูน สุโขทัย ศรีสะเกษ หนองบัวลำภู อุบลราชธานี จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ปทุมธานี สระบุรี กระบี่ นครศรีธรรมราช พังงา พัทลุง ยะลา สงขลา นราธิวาส และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 6,775 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 10,954 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 818 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 4,118 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 6,019 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,033 ราย พื้นที่ 1,804 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 106 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 765 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 934 ไร่ คิดเป็นเงิน 5,370,516 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 888 ราย พื้นที่ 1,701 ไร่ วงเงิน 4,953,178 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 26 ก.ย. 68)

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 1 จังหวัด คือ จังหวัดกาฬสินธุ์ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับความเสียหาย เกษตรกร 1 ราย กระชัง 50 ตรม. คิดเป็นเงิน 18,400 บาท **ช่วยเหลือเสร็จสิ้นแล้ว**

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

5. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 โดยมีแผนการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 22 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ แพร่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุดรธานี อุบลราชธานี กาญจนบุรี ระยอง ลพบุรี จันทบุรี สระแก้ว ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สงขลา และหน่วยฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เพิ่มน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 28 กันยายน 2568

- การกักการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง ไม่มีการปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากเมฆชั้นกลาง - ชั้นสูงปกคลุมพื้นที่เป้าหมายตลอดทั้งวัน ประกอบกับช่วงบ่ายลมมีกำลังแรงขึ้น ส่งผลให้เมฆควมกลืนในพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 28 กันยายน 2568

- การบรรเทาภัยแล้งและเพิ่มน้ำต้นทุนในพื้นที่การเกษตรและเขื่อนเก็บกักน้ำ ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ - 28 กันยายน 2568 ปฏิบัติการ 187 วัน จำนวน 2,225 เที่ยวบิน (3,176:52 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 1,756.85 ตัน/1,193 นัด ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร 63 จังหวัด พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติการฝนหลวง 144.81 ล้านไร่ และปริมาณฝนสะสมจากการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ลุ่มรับน้ำขนาดใหญ่ 29 แห่ง และอ่างขนาดกลาง/เล็ก 190 แห่ง ปริมาณ 475.88 ล้าน ลบ.ม.

6. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 10 ก.ย. 68)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนห่อใบข้าว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (กำแพงเพชร ชลบุรี ยะลา และนครศรีธรรมราช) จำนวน 19 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว 4-5 ตัว/ตร.ม. และพบใบข้าวถูกทำลายมากกว่า 15% ในข้าวอายุ 15-40 วัน ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม
	2. เพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (แม่ฮ่องสอน ลำพูน นครศรีธรรมราช ตาก และนครราชสีมา) จำนวน 1,991 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 302 ไร่	- เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวมากกว่า 1 ตัว/ต้น ให้ไข่น้ำออกจากแปลงนา
	3. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (แม่ฮ่องสอน ขอนแก่น ชลบุรี มหาสารคาม สุรินทร์ นครพนม อุดรธานี และอุบลราชธานี) จำนวน 4,016 ไร่ การระบาดคงที่	- เมื่อตรวจพบสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัยต่อมวนเขียวดูดไข่ ระหว่าง 6 :1- 8 :1 หรืออ่อนวัยที่ 1-2 เมื่อข้าวอายุ 30-45 วัน จำนวนมากกว่า 10 ตัว/ต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง
	4. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (สุรินทร์ ปราจีนบุรี อุทัยธานี และนครราชสีมา) จำนวน 240 ไร่ การระบาดคงที่	- ใช้น้ำท่วมยอดข้าวทิ้งไว้ 1-2 วัน เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย 1-3 ตัวต่อต้นในข้าว ใช้ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 10 กิโลกรัม/ไร่ หว่านเมื่อข้าวอายุ 10 วัน เพื่อเร่งการเจริญเติบโต
	5. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (บุรีรัมย์ สุรินทร์ กาฬสินธุ์ ปราจีนบุรี นครพนม ชัยภูมิ อุดรธานี นครราชสีมา สกลนคร เพชรบูรณ์ ขอนแก่น มหาสารคาม อุบลราชธานี และบึงกาฬ) จำนวน 5,418 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 246 ไร่	- ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ พ่นเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก พ่นเชื้อราไตรโครเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร
	6. หนอนกอข้าว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชัยนาท พิษณุโลก มหาสารคาม สงขลา และยะลา) จำนวน 155 ไร่ การระบาดคงที่	- เฝ้าระวังหลังการเก็บเกี่ยว ใช้น้ำท่วมและไถดินเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อยู่ตามตอซัง
	7. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (นครราชสีมา บุรีรัมย์ สงขลา สุรินทร์ ร้อยเอ็ด และสกลนคร) จำนวน 1,057 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 561 ไร่	- ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) หากพบอาการของโรครุนแรงให้พ่นทุก 7 วัน เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว แนะนำให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช ดังนี้ ไอโซโพรไทโอเลน คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ สเตอริไฟต์มัยซินซิลเพต+ออกซิเตตราไซคลิน
	8. โรคใบสีส้ม	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครราชสีมา ปราจีนบุรี และกาฬสินธุ์) จำนวน 223 ไร่ การระบาดคงที่	- ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงพาหะ ได้แก่ ใช้สารฆ่าแมลงในระยะที่แมลงเป็นตัวอ่อน เช่น ไดโนทีฟูเรน บูโพรเฟซิน อีโทเฟนพรอกซ์ โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นตามอัตราที่ระบุในฉลาก

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	9. โรคใบขีดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครราชสีมา อุบลราชธานี และบุรีรัมย์) จำนวน 187 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 146 ไร่</u>	- ใช้ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (0-0-60) อัตรา 5-10 กิโลกรัม/ไร่ สามารถช่วยลดความรุนแรงของโรคได้ หากพบโรคระบาด ของโรครุนแรงในระยะแตกกอ ให้ฉีดพ่นด้วยสารป้องกัน กำจัดเชื้อรา เช่น คาร์เบนดาซิม เนื่องจากเชื้อสาเหตุทำให้เกิดโรคเมล็ดต่าง
มะพร้าว	1. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร สมุทรสาคร เพชรบุรี สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตราด ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร สตูล กระบี่ จันทบุรี สงขลา นครราชสีมา เพชรบูรณ์ ระยอง สมุทรปราการ ภูเก็ต ขอนแก่น พังงา ตรัง นครปฐม บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด และปัตตานี) จำนวน 6,364 ไร่ <u>การระบาดลดลง 67 ไร่</u>	- ปล่อยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของ หนอนหัวดำ หรือปล่อยแตนเบียนไข่ทรโครแกรมมา เพื่อ ควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีมาเม็กดิน-เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร เช่น มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำ น้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ
	2. โรสสีขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี จันทบุรี สมุทรปราการ สงขลา กาฬสินธุ์ นครปฐม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว ชุมพร ตราด และชัยนาท) จำนวน 691 ไร่ <u>การระบาดลดลง 14 ไร่</u>	- ตัดทะลายและข่อดอกมะพร้าวที่โรสสีขามะพร้าวเข้าทำลาย นำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง กำจัดให้นั้นพ่นสารฆ่าไร ในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกัน ประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดย เลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน
	3. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 41 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ชลบุรี สุราษฎร์ธานี ชุมพร สงขลา ราชบุรี สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช เพชรบูรณ์ สมุทรสงคราม ตราด ปัตตานี ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ กรุงเทพมหานคร กระบี่ สุรินทร์ นครราชสีมา จันทบุรี ภูเก็ต อุดรธานี พังงา นครพนม อุบลราชธานี สระแก้วหนองคาย นครปฐม สมุทรปราการ ระยอง พัทลุง อำนาจเจริญ กาญจนบุรี สตูล สระบุรี ร้อยเอ็ด สุโขทัย สกลนคร และยะลา) จำนวน 46,228 ไร่ <u>การระบาดลดลง 1,348 ไร่</u>	- ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงดำหนาม กัดกินไปเผาทำลาย ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส ควบคุม หนอนแมลงดำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสติคัส ควบคุมด้งด้แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรู ธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ
	4. แมลงดำหนาม	พื้นที่ระบาด 24 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ชุมพร ชลบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตราด สงขลา กระบี่ พังงา ตรัง สตูล สมุทรสงคราม เพชรบูรณ์ จันทบุรี ภูเก็ต ฉะเชิงเทรา ระยอง สมุทรปราการ นครพนม กรุงเทพมหานคร อุบลราชธานี พัทลุง และนครราชสีมา) จำนวน 7,301 ไร่ <u>การระบาดลดลง 216 ไร่</u>	- ใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อ โดยใช้เชื้อราเมตาโรเซียม เพื่อกำจัดด้วงงวงในระยะหนอน และดักแด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชันผสม กับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงงวงมะพร้าว
	5. ดั้วงวง	พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (ชลบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ตราด กรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี บุรีรัมย์ จันทบุรี นครศรีธรรมราช เพชรบุรี พังงา ราชบุรี สมุทรสาคร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น และภูเก็ต) จำนวน 919 ไร่ <u>การระบาดลดลง 54 ไร่</u>	- ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งวางทิศทางลมดักจับด้วงแรด ในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อรา เมตาโรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและ มะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะ หนอนและดักแด้ หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมี ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณคอ มะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชลบุรี กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 804 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่</u>	- พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณ ใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวี ที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชลบุรี สกลนคร และจันทบุรี) จำนวน 888 ไร่ การระบาดลดลง 46 ไร่	- ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
	3. หนอนหน้าแมว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ระยอง สุราษฎร์ธานี สระบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 89 ไร่ การระบาดคงที่	- การใช้วิธีกล ตัดใบ และใช้กับดักแสงไฟ การใช้ชีววิธี โดยพ่นแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส และการใช้สารเคมี โดยพ่นสารฆ่าแมลง
	4. ตัวงแตรง	พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (ชุมพร ร้อยเอ็ด ฉะเชิงเทรา นครศรีธรรมราช ชลบุรี กระบี่ สตูล สงขลา สระบุรี จันทบุรี ระยอง สระแก้ว ตรัง และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,159 ไร่ การระบาดลดลง 0.20 ไร่	- ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับตัวงแตรงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียมเพื่อกำจัดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอนและดักแด้
	5. ตัวงกุหลาบ	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร สตูล ตรัง กระบี่ ตราด สงขลา สระบุรี นราธิวาส จันทบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 592 ไร่ การระบาดคงที่	- หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7 - 10 วัน ในตอนเย็นก่อนค่ำ
	6. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (กระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา สตูล พังงา จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 11,718 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่	- กำจัดวัชพืชหรือพืชอาศัยอื่น ๆ เพื่อลดการสะสมของเชื้อในธรรมชาติ และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ
	7. โรคทะลายเน่า	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ตราด ชุมพร สระแก้ว และนครศรีธรรมราช) จำนวน 981 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ซ่อดอกที่ผ่อ และทะลายที่พบเป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง
	8. โรคใบจุด	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา ยะลา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 87 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาพื้นที่ เก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี พังงา กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 4,645 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 126 ไร่	- ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ - ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
ยางพารา	1. โรคครากขาว	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,259 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่	- คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น
	2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา	พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด (นราธิวาส นครศรีธรรมราช ยะลา ตรัง สงขลา ปัตตานี พังงา พัทลุง น่าน สุโขทัย อุตรธานี สุราษฎร์ธานี หนองคาย บึงกาฬ ระนอง ระยอง เลย กระบี่ ลำปาง ตราด ภูเก็ต นครพนม และกาญจนบุรี) จำนวน 383,379 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 50,257 ไร่	- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - รณรงค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพาราอยู่ในช่วงผลัดใบ
	3. โรคใบร่วงยางพารา	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตรัง ปัตตานี สุราษฎร์ธานี สุโขทัย ตราด หนองคาย ชุมพร แพร่ กระบี่ และพังงา) จำนวน 4,822 ไร่ การระบาดลดลง 6 ไร่	- เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยางควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ
	4. โรคคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (นครศรีธรรมราช) จำนวน 10 ไร่ การระบาดคงที่	- เกษตรกรควรใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำเพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พ้นระยะอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ
	5. โรคเส้นดำ	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี สุราษฎร์ธานี สงขลา กระบี่ นราธิวาส ตราด และสกลนคร) จำนวน 161 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. อาการเปลือกแห้ง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตรัง สกลนคร สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตรatat และนครศรีธรรมราช) จำนวน 8,468 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 9 ไร่	- เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยางหยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีด ควรหยุดกรีด 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 8 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนเจาะกิ่งกาแฟ/หนอนกาแฟสีแดง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 2. โรคใบไหม้ 3. โรแดงมันสำปะหลัง 4. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง 5. โรคโคนเน่าหัวเน่า 6. โรคพุ่มแจ้	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชลบุรี สกลนคร สระแก้ว บุรีรัมย์ นครราชสีมา จันทบุรี และอุบลราชธานี) จำนวน 701 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 214 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชัยนาท บุรีรัมย์ ยโสธร และสกลนคร) จำนวน 306 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ชลบุรี บุรีรัมย์ ระยอง สุรินทร์ กาฬสินธุ์ นครราชสีมา สกลนคร มหาสารคาม และขอนแก่น) จำนวน 10,080 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 67 ไร่ <u>พื้นที่ระบาด 39 จังหวัด (นครราชสีมา กาญจนบุรี ขอนแก่น กำแพงเพชร กาฬสินธุ์ อุทัยธานี ชลบุรี ปราจีนบุรี ลพบุรี อุบลราชธานี ฉะเชิงเทรา บุรีรัมย์ สระแก้ว ชัยภูมิ ระยอง นครสวรรค์ มหาสารคาม ยโสธร สระบุรี สุรินทร์ ชัยนาท มุกดาหาร ร้อยเอ็ด อุดรธานี อำนาจเจริญ รากบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี เพชรบูรณ์ ศรีสะเกษ สุโขทัย เลย อุดรดิตถ์ จันทบุรี สกลนคร ตาก นครพนม พิจิตร และหนองบัวลำภู)</u> <u>จำนวน 1,128,542 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 12,885 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (สระแก้ว ชลบุรี และสกลนคร) จำนวน 118 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว และจันทบุรี) จำนวน 934 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 111 ไร่	- ให้ไถและพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบด่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน - โรคใบไหม้ แนะนำใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรคปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียนอายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือกสุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง-ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและดักแด้ในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหารสามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะหนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วคส์โอโพลีอีโรวีรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทู้หอม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน - ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ควรกรร่งแปลงปลูกเพื่อไม่ให้น้ำท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสฟิอิล-อะลูมิเนียม
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 12 (อุทัยธานี นครราชสีมา ตาก เชียงใหม่ ยะลา จันทบุรี กาฬสินธุ์ สระแก้ว พัทลุง ขอนแก่น สตูล และสงขลา) จำนวน 3,379 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 419 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตราด และประจวบคีรีขันธ์) จำนวน 305 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 5 ไร่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป่นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น เพชรบูรณ์ กาญจนบุรี นครราชสีมา และชลบุรี) จำนวน 1,486 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ อุดรธานี มุกดาหาร นครราชสีมา และหนองบัวลำภู) จำนวน 21,051 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1,146 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (อุทัยธานี และบุรีรัมย์) จำนวน 264 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 10 ไร่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชยปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาวหมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. ดั๋งหนวดยาว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (บุรีรัมย์ และขอนแก่น) จำนวน 167 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ยะลา ชุมพร จันทบุรี ตราด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และกระบี่) จำนวน 411 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 8 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย
	2. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ราษฎร์ธานี จันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา กระบี่ และระยอง) จำนวน 997 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 31 ไร่	- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโพรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร
	3. เพลี้ยไก่แจ้	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา สุราษฎร์ธานี ตราด ชุมพร สงขลา นราธิวาส กระบี่ สตูล และพังงา) จำนวน 978 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 23 ไร่	- เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน
	4. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ยะลา ชุมพร สงขลา นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ และ นราธิวาส) จำนวน 228 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่	- เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกต์ อัตรา 30 กรัม อะมิพรอส อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซัลอัตรา 40 มล.
	5. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชุมพร ตรัง และจันทบุรี) จำนวน 97 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 15 ไร่	- โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา
	6. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กระบี่ สุราษฎร์ธานี จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ตราด และนราธิวาส) จำนวน 839 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่	- เมื่อพบการระบาดโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ
	7. โรครากเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตราด ยะลา ระยอง สงขลา นครศรีธรรมราช พังงา ปัตตานี นราธิวาส ตรัง กระบี่ ประจวบคีรีขันธ์ ภูเก็ต ระนอง ตาก และสตูล) จำนวน 4,752 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 35 ไร่	- เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรครยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช
	8. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ตราด ชุมพร นราธิวาส สงขลา นครศรีธรรมราช ตรัง และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 590 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 26 ไร่	- หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม ไวโดออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และตราด) จำนวน 1,115 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 33 ไร่	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ ไซเพอร์เมทริน/ไพฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้ สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี ระยอง นครศรีธรรมราช ปราจีนบุรี สงขลา ยะลา กระบี่ และนราธิวาส) จำนวน 975 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 27 ไร่	- เมื่อพบคราบราสีดํา พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดํา และ สารเหนียวที่แมลงปากดูดซับเอาไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ชุมพร และพังงา) จำนวน 127 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบ อาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ผสมน้ำขุ่นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี สงขลา ภูเก็ต และ กระบี่) จำนวน 182 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่	- ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัด ด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน - มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้น ทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	13. มอดเจาะลำต้นทุเรียน 14. หนอนกินใบ 15. โรคกิ่งแห้ง 16. โรคแอนแทรคโนส 17. หนอนเจาะเมล็ด 18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ยะลา ตราสงขลา และตรัง) จำนวน 141 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตราส และสุรินทร์) จำนวน 446 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 92 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ปราจีนบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตราส และสงขลา) จำนวน 466 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชุมพร ยะลา และจันทบุรี) จำนวน 425 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ตรัง ยะลา นราธิวาส พัทลุง และนครศรีธรรมราช) จำนวน 636 ไร่ การระบาดลดลง 16 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา และตรัง) จำนวน 25 ไร่ การระบาดลดลง 8 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อนให้เขยือกิ่ง ตั๊กแตนคืบจะทั้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน - หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัดวัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียงเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโนน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลกซิลผสมแมนโคเซป หรือ ฟอสเอทิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 55 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนราธิวาส) จำนวน 292 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 202 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 26 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 139 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด จันทบุรี ระยอง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 148 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระยอง พังงา และยะลา) จำนวน 425 ไร่ การระบาดลดลง 17 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ระยอง และพังงา) จำนวน 342 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 12 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช และชุมพร) จำนวน 277 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร นราธิวาส และตรัง) จำนวน 568 ไร่ การระบาดคงที่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโนน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - เมื่อพบไรแดงหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 79 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 260 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบนตาโซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม
	3. โรคพุ่มไม้กวาด	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 202 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง
	4. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแด้ไปทำลาย
	5. โรคโรก้ามะหยี่	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 39 ไร่ <u>การระบาดลดลง 9 ไร่</u>	หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	6. หนอนม้วนใบ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 41 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาด ให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกโรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก
	7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 15 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโทฟอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไฟรทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโทฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในช่วงฤดูแล้งขณะที่อยู่ในดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 3 ครั้ง

7. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ประจำวันที่ 27 กันยายน 2568

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 12 จังหวัด 23 จุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด และจังหวัดสงขลา ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัด ควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า 3 จุด ในพื้นที่จังหวัดระยอง ฉะเชิงเทรา และจังหวัดบุรีรัมย์

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 101 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด หนองคาย อุตรดิตถ์ น่าน กำแพงเพชร อุดรธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา